

**PLAN
OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY
DLA INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI DO LAT 3 – ZGODNY Z NOWYMI STANDARDAMI
OBOWIĄZUJĄCYMI OD STYCZNIA 2026 R.**

§ 1

Wstęp

1. Cel dokumentu

Zapewnienie dziecku wszechstronnego rozwoju fizycznego, emocjonalnego, społecznego i poznawczego poprzez realizację zaplanowanych działań opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, dostosowanych do jego potrzeb rozwojowych i możliwości.

Zgodny jest z przepisami prawa, w tym nowymi standardami obowiązującymi od 2026 roku, oraz uwzględnia prawa dziecka zawarte w Konwencji o Prawach Dziecka w szczególności:

- prawo do szacunku, miłości i akceptacji
- prawo do zabawy i wypoczynku
- prawo do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa
- prawo do wyrażania opinii i uczestnictwa w decyzjach dotyczących dziecka
- prawo do edukacji dostosowanej do etapu rozwoju
- prawo do prywatności, indywidualności i własnej tożsamości
- prawo do ochrony przed przemocą, zaniedbaniem i wykluczeniem

Plan opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjny uwzględnia założenia wynikające z następujących standardów:

STANDARD 1: z uwzględnieniem punktu 1.1, 1.2

STANDARD 6: z uwzględnieniem punktu 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

STANDARD 7: z uwzględnieniem punktu 7.1, 7.2

STANDARD 8: z uwzględnieniem punktu 8.1, 8.2

STANDARD 9: z uwzględnieniem punktu 9.1, 9.2

STANDARD 10: z uwzględnieniem punktu 10.1, 10.2.

§ 2

Wizytówka placówki

Nazwa: Żłobek Miejski w Ostródzie

Właściciel / organ prowadzący: Gmina Miejska Ostróda

Adres: Ostróda, ul. Bolesława Chrobrego 3A, 14-100 Ostróda

Kontakt: tel. 896 465 918 e-mail: pm1ostroda@vp.pl

Godziny otwarcia: 6:30 - 16:30

Grupa wiekowa: 12–36 miesięcy, w szczególnych przypadkach do ukończenia 4 roku życia. Maksymalna liczba miejsc: 48

Otoczenie: Żłobek Miejski w Ostródzie znajduje się w spokojnej, pełnej zieleni okolicy, z dala od hałasu i ruchu. To przyjazne i bezpieczne miejsca, w którym dzieci mogą rozwijać się w bliskim kontakcie z naturą. Otoczenie licznych terenów zielonych sprzyja spacerom, obserwowaniu przyrody i poznawaniu świata w naturalny, ciekawy sposób – co wspomaga wszechstronny i harmonijny rozwój najmłodszych.

§ 3

Oferta

Żłobek zapewnia całodzienną opiekę wykwalifikowanej kadry edukacyjno-terapeutycznej (program edukacyjny oparty na sprawdzonych metodach pracy z dziećmi). Realizowany jest bogaty program edukacyjny, który angażuje dzieci poprzez zabawę oraz ciekawe zajęcia dodatkowe wspierające wszechstronny rozwój.

Dofinansowanie: 1500 zł/mies. z programu „Aktywnie w żłobku”

Cennik czesnego: 1500 zł/mies. + dzienna stawka żywieniowa, w wysokości ustalonej zgodnie z odrębnymi przepisami,

§ 4

Plan dnia

6.30–8.15

Schodzenie się dzieci do żłobka. Zabawa dowolna według własnych zainteresowań – kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, rozwijanie samodzielności i inicjatywy w zabawie.

8.15–8.30

Przygotowywanie do śniadania, sprzątanie zabawek, toaleta.

8.30-9.00

Śniadanie – wdrażanie elementów higieny osobistej (mycie rąk, przygotowanie do posiłku), nauka samodzielnego spożywania posiłków, trening samodzielności oraz nauka prawidłowego zachowania przy stole.

9.00–10.45

Zabawy zorganizowane lub wyjście do ogrodu – zajęcia edukacyjno-rozwojowe wspierające rozwój społeczny, poznawczy, emocjonalny i fizyczny dziecka. W tym czasie odbywają się zabawy ruchowe, muzyczne, plastyczne, przyrodnicze, językowe oraz gimnastyka ogólnorozwojowa. Dzieci mają możliwość obserwacji przyrody, rozwijania samodzielności i współdziałania w grupie.

10.45–11.00

Przygotowanie do obiadu, toaleta

11.00-11.30

Obiad I danie– nauka samodzielnego spożywania posiłków, wdrażanie zasad kulturalnego zachowania przy stole, rozwijanie nawyków higienicznych.

11.30–13.30

Poobiednia drzemka, słuchowiska, muzyka relaksacyjna, bajkoterapia, toaleta.

13.30-14.00

Obiad II danie

14.00–15.00

Zabawy rytmiczno- muzyczne z elementami języka angielskiego. Zabawy w ogrodzie przy sprzyjających warunkach atmosferycznych.

15.00–15.30

Podwieczorek - nauka samodzielnego spożywania posiłku.

15.30–16.30

Zabawy zorganizowane, słuchanie muzyki, wyjście do ogrodu (zależnie od pogody). Wdrażanie zasad współpracy, porządkowania zabawek oraz rozwijanie samodzielności. Oczekiwanie na rodziców.

Zmienne elementy dnia:

- 1) zajęcia dodatkowe prowadzone przez kadrę (muzyczne, rytmiczne, sensoryczne),
- 2) urodziny dzieci, uroczystości kalendarzowe,
- 3) spotkania z rodzicami, teatryki, dni tematyczne.

Harmonogram dnia dostępny jest dla rodziców. Wcześniejsze informacje dotyczące planu dnia ułatwiają adaptację, jeśli rytm dnia dziecka jest dopasowany do rytmu dnia żłobkowego. Czynności higieniczne, takie jak: zmiana pieluszek, mycie, podmywanie i odświeżanie dziecka, odbywają się w zgodzie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy ono tego potrzebuje, nie są częścią zaplanowanego harmonogramu dla całej grupy. Dzieciom starszym, które korzystają z nocnika, przypomina się o możliwości skorzystania z toalety.

§ 5

Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

- 1) zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, bliskości i akceptacji,
- 2) stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieciom przez organizację codziennej opieki zapewniającej respektowanie praw zawartych w *Konwencji o prawach dziecka* i spełnianie podstawowych potrzeb życiowych, potrzeby bezpieczeństwa, potrzeby uwagi i szacunku,
- 3) stworzenie warunków pobytu wspierających rozwój umiejętności samoregulacji i samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi oraz w kontaktach społecznych,

- 4) wspieranie rozwoju poznawczego, twórczego, umiejętności komunikacji oraz sprawności fizycznej przez stworzenie środowiska edukacyjnego umożliwiającego pełny i harmonijny rozwój,
- 5) wspieranie rozwoju emocjonalnego poprzez zabawę i relacje z rówieśnikami oraz opiekunami,
- 6) wprowadzanie dziecka w świat norm i wartości społecznych poprzez codzienne rytuały i konsekwentne działania wychowawcze.

Cele szczegółowe są realizowane w codziennej pracy instytucji i umożliwiają rozwój wiedzy, umiejętności i dyspozycji dzieci. Cele szczegółowe muszą być dopasowane do indywidualnych możliwości dzieci w grupie:

- 1) kształtowanie samodzielności, poczucia świadomości ciała,
- 2) kształtowanie świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb,
- 3) rozwój sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej,
- 4) kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej,
- 5) kształtowanie tożsamości, poczucia odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb,
- 6) kształtowanie uważności na inne dzieci i ich potrzeby,
- 7) kształtowanie gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych,
- 8) kształtowanie gotowości do poznawania świata, ciekawości, wytrwałości,
- 9) rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi,
- 10) rozwijanie i poszerzanie wiedzy i rozumienia otaczającego świata.

§ 6

Metody pracy z dziećmi

Rodzaje metod:

- 1) zabawa kierowana i swobodna – podstawowa forma aktywności dzieci w tym wieku,
- 2) metoda naśladownictwa – dzieci uczą się poprzez obserwację i powtarzanie,
- 3) metoda aktywnego słuchania – angażowanie dzieci w opowiadania, piosenki, rymowanki,
- 4) metoda zadań stawianych dziecku – dostosowanie do wieku i możliwości dziecka,

- 5) stymulacja polisensoryczna – rozwój zmysłów poprzez dotyk, dźwięki, zapachy, ruch.

Praca z dziećmi:

- 1) charakter relacji z dziećmi – relacje są pełne szacunku, responsywne i wzajemne, co sprzyja stwarzaniu ciepłej i domowej atmosfery; wskazane jest, żeby dziećmi zajmowały się stałe, kluczowe osoby, co sprzyja rozwijaniu bezpiecznych relacji między opiekunem a małą grupą dzieci, które pełnią funkcję łącznika między instytucją a domem; aby rozwijać nabywanie doświadczeń przez dzieci, opiekunowie, rodzice i dzieci muszą współpracować; współpraca tworzy ramy dla pogłębiania relacji, wspiera ciągłość opieki i zapewnia dzieciom stabilność,
- 2) aktywne słuchanie i komunikacja – przejawiają się poprzez komentowanie zaobserwowanych działań dziecka, wyrażanie zainteresowania tymi działaniami,
- 3) włączanie się do zabawy dzieci, jeśli tego potrzebują, lub wyłączenie się z zabawy, jeśli obecność dorosłego nie jest niezbędna,
- 4) dostarczanie materiałów, przedmiotów i narzędzi, które mogą rozwijać i wzbogacać aktywności i zabawy dzieci,
- 5) pomaganie dzieciom w zrozumieniu świata – opisywanie, jak działa to, co robią, jakie są obserwowane zależności, łączenie przyczyny i skutku, pokazywanie chronologii wydarzeń, przewidywanie.

§ 7

Planowane aktywności

- 1) zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne,
- 2) zabawy z elementami rytmiki i ruchu,
- 3) zabawy tematyczne: „dom”, „lekarz”, „sklep”,
- 4) prace plastyczne z użyciem bezpiecznych materiałów,
- 5) słuchanie i naśladowanie odgłosów (instrumenty, dźwięki z otoczenia),
- 6) nauka prostych wierszyków, piosenek, wyliczanek,
- 7) zajęcia rozwijające mowę – wspólne opowiadanie, nazywanie przedmiotów.

Przy planowaniu aktywności dzieci ważne jest stwarzanie im możliwości do zabaw edukacyjnych we wszystkich obszarach rozwoju, ponieważ:

- 1) zabawa jest kluczową praktyką we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem – zadaniem opiekunów jest zapewnienie wszystkim dzieciom możliwości różnego rodzaju zabaw i gier,
- 2) zabawa daje dzieciom możliwość rozwoju, uczenia się i zapewnia dobre samopoczucie,
- 3) dzieci nie traktują zabawy jako narzędzia do osiągnięcia określonych celów, ale jako sposób spędzania czasu, życia i postrzegania świata,
- 4) dla dzieci znaczenie zabawy leży w samej zabawie, daje im radość i przyjemność; dzieci podczas zabawy są aktywnymi podmiotami: strukturyzują i badają otaczający świat, tworzą relacje społeczne i znaczenia na podstawie swoich doświadczeń, budują wyobrażenia o sobie i innych, naśladują, a także tworzą nowe rzeczy,
- 5) dzięki zabawie dzieci modelują i testują swoje pomysły, mogą przetwarzać doświadczenia, które uważają za trudne; zabawa pozwala im bezpiecznie eksperymentować, próbować i ponosić porażki,
- 6) propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, robienie rzeczy razem i rozwijanie osobistych umiejętności; gdy dzieci zdobywają więcej doświadczeń, zabawa ewoluuje i przybiera coraz bardziej złożone formy; interakcje między personelem a dziećmi, a także między samymi dziećmi stanowią podstawę rozwoju myślenia, języka i rozwijania umiejętności zabawy,
- 7) poprzez zabawę dzieci dokonują obserwacji, eksperymentują i uczą się zasad panujących w społeczności,
- 8) podczas zabawy w grupie dzieci uczą się regulować swoje emocje, a także brać pod uwagę punkt widzenia innych,
- 9) zabawa zwiększa poczucie wspólnoty i wzmacnia pozytywną atmosferę emocjonalną.

- 8) Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami

Personel aranżuje przestrzeń tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni, m.in. poprzez:

- 1) podział sali na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały, w których dzieci mogą podejmować różnorodne działania dostosowane do ich wieku i potrzeb rozwojowych,
- 2) zorganizowanie przestrzeni w sposób umożliwiający jej przekształcanie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci (m.in. niskie regały oddzielające przestrzeń możliwe do przesuwania lub duże klocki oddzielające strefy aktywności).

Personel stwarza w relacjach z dziećmi sytuacje, w których mają one możliwość budowania poczucia przynależności do grupy, m.in. poprzez:

- 1) rytuały codziennego przywitania i pożegnania,
- 2) wspólnie realizowany harmonogram dnia, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci,
- 3) aranżowanie wspólnych zabaw w kilkusobowym gronie,
- 4) włączenie dzieci w dekorowanie sali,
- 5) stwarzanie możliwości zabaw równoległych i naśladowania innych dzieci,
- 6) modelowanie społecznych interakcji podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy,
- 7) zwracanie uwagi na sygnały zainteresowania dziecka innymi dziećmi i wspieranie nawiązywania relacji między dziećmi,
- 8) wykorzystywanie wiedzy o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy.

Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci:

Wspieranie rozwoju autonomii dzieci można realizować np. za pomocą:

- 1) aranżowania przestrzeni tak, żeby dzieci mogły się samodzielnie bawić,
- 2) umożliwiania dzieciom odgrywania różnych ról (np. wyznaczanie w najstarszej grupie dyżurnego pomagającego w rozdawaniu sztućców),
- 3) zostawiania dziecku czasu na samodzielnie wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się, sprzątanii, łączeniu puzzli lub aranżacji kącika zabawy,
- 4) stwarzania dzieciom możliwości pomagania innym dzieciom,
- 5) wspierania samodzielnego rozwiązywania konfliktów między sobą,

- 6) udzielania dzieciom wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu (uwaga: wskazane jest, aby osoby z personelu miały wspólną strategię wspierania dzieci w sytuacjach konfliktów),
- 7) dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się dzielić zabawkami i szanowania ich wyborów,
- 8) dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się bawić z innymi dziećmi i szanowania ich wyborów.

Zadania personelu w zakresie rozwijania u dzieci kompetencji społecznych:

- 1) dawanie dzieciom wskazówek, jak ze sobą współpracować (np. najpierw on, potem ty),
- 2) dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu,
- 3) dawanie wskazówek, jak dziecko może się zachować w konkretnej sytuacji, nie zaś czego ma nie robić (koncentracja na pozytywnych komunikatach korygujących),
- 4) wprowadzanie zasad funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnianie dzieciom ich znaczenia.

Celebrowanie zwyczajów i świąt oraz ważnych dla dzieci wydarzeń:

- 1) urodziny – należy ustalić z rodzicami i wprowadzić prosty zwyczaj/rytuał świętowania w grupie urodzin, taki sam dla każdego dziecka,
- 2) Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziców – uwaga: należy pamiętać, że dzieci w wieku żłobkowym nie powinny być obligowane do dawania rodzicom czy dziadkom prezentów; zakłada się urządzenie wspólnej celebracji święta,
- 3) możliwe jest świętowanie powszechnie celebrowanych Świąt Bożego Narodzenia czy Wielkanocy z uwagą na różnice kulturowe; należy celebrowanie świąt o znaczeniu kulturowym czy religijnym uzgodnić z rodzicami; dziecko ma prawo odmówić, zrezygnować ze świętowania lub z fragmentu rytuału (np. przytulenia przez inne dzieci) i ta odmowa musi być zaakceptowana.

§ 8

Wskazówki metodyczne dla personelu

Personel wspiera dzieci w poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata poprzez:

- 1) zapewnienie dzieciom możliwości działania zarówno indywidualnie, jak i w małych grupkach czy w całej grupie,
- 2) umożliwienie dzieciom zabaw w różnorodnych kąciach tematycznych uzupełnianych regularnie (np. raz na 7–10 dni) o nowe materiały, zabawki, przedmioty,
- 3) modyfikowanie tematyki kąciaków zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami,
- 4) zapewnienie, że dziecko decyduje, czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić,
- 5) organizowanie zabaw bazujących na bezpośrednim doświadczaniu i zabawie dzieci np. poprzez udostępnianie im przedmiotów codziennego użytku, którymi mogą manipulować,
- 6) dostosowanie czasu trwania zabaw do możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nimi zainteresowane),
- 7) dostosowanie tematyki organizowanych zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci,
- 8) inspirowanie dzieci do poszerzania swojej wiedzy i umiejętności,
- 9) stwarzanie dzieciom możliwości mierzenia się z trudnościami/nowościami w relacjach z przedmiotami / innymi dziećmi,
- 10) stwarzanie dzieciom warunków i dawanie im czasu na eksperymentowanie oraz uczenie się na błędach,
- 11) zapewnienie dzieciom dostępu do materiałów wzbudzających ich ciekawość świata, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów naturalnych,
- 12) zapewnienie dzieciom możliwości eksplorowania najbliższego otoczenia placówki,
- 13) zapewnienie dzieciom warunków do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie.

Przykłady aktywności dotyczące:

- 1) myślenia przyczynowo-skutkowego:
 - a) wprawianie w ruch przedmiotów,

- b) manipulacje światłem,
 - c) czynności odwracalne (wyjmowanie i wkładanie, pakowanie, przenoszenie),
 - d) czynności nieodwracalne (darcie, zgniatanie, zabawy lodem),
 - e) budowanie i burzenie,
 - f) rozciąganie;
- 2) działań personelu kształtujących u dzieci umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego świata, takich jak np.:
 - a) dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku,
 - b) umożliwianie zabawy przedmiotami wydającymi różne dźwięki,
 - c) umożliwianie zabawy w odkrywanie i znajdowanie,
 - d) umożliwianie eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku;
 - 3) używania przez personel określeń dla cech przedmiotów, jak np.:
 - a) komentowanie i opisywanie znalezionych w koszu „skarbów”,
 - b) opisywanie doświadczeń dzieci, tego, co widzą, słyszą i czym się bawią,
 - c) określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu: duży–mały, większy–mniejszy;
 - 4) używania określeń przestrzennych poprzez np.:
 - a) poszukiwanie ukrytych przedmiotów,
 - b) zabawy ruchowe na torze przeszkód,
 - c) układanie puzzli, klocków.

Przykłady działań personelu wspierających u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się:

- 1) dostosowywanie złożoności własnych wypowiedzi do poziomu komunikacji dziecka i nieinfantyilizowanie swojej komunikacji z dziećmi,
- 2) obserwowanie i odpowiadanie na werbalne i niewerbalne komunikaty płynące od dzieci,
- 3) używanie pytań zarówno otwartych, jak i zamkniętych, na które dzieci mogą dać krótką odpowiedź,
- 4) używanie pytań rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka,
- 5) czekanie na odpowiedź dziecka (werbalną lub niewerbalną), zanim przejdzie się do następnych pytań lub komentarzy,
- 6) stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.),

- 7) stosowanie wyjaśnień, aby pomóc dziecku zrozumieć dane zjawisko,
- 8) rozszerzanie języka i słownictwa dzieci za pomocą określeń opisujących dane zjawisko, sytuację czy przedmiot i łączenia ich ze słowami, które dziecko zna,
- 9) wypowiadanie się pełnymi, choć krótkimi zdaniami,
- 10) rozwijanie rozmowy utrzymującej dłużej uwagę dzieci przy danym temacie,
- 11) angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i na osobistych doświadczeniach dziecka,
- 12) wyraźne artykułowanie, modelowanie głosu, żeby wzmocnić zaangażowanie dzieci w rozmowę,
- 13) używanie różnych słów z różnych kategorii (przedmioty, działania, uczucia, funkcje),
- 14) częste stwarzanie dzieciom okazji do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji,
- 15) zachęcanie dzieci podczas czytania do aktywności, takich jak: przewracanie kartek, zadawanie pytań, odpowiadanie na pytania, podążanie za rymami, powtarzanie znanych fragmentów,
- 16) pokazywanie i opisywanie ilustracji w książkach, zachęcanie do rozmowy na temat treści i ilustracji,
- 17) opowiadanie dzieciom różnych historii i bajek,
- 18) objaśnianie znaczenia nowych słów przy wykorzystaniu gestów i mimiki,
- 19) stosowanie uproszczeń (ale nie języka „dziecinnego”) w kontaktach z dziećmi jeszcze niemówiącymi lub zaczynającymi mówić, używanie krótkich zdań.

Wskazówki metodyczne pomagające personelowi wspierać rozwój językowy i umiejętności komunikacyjne dzieci:

- 1) częste rozmawianie z dziećmi,
- 2) rozmawianie z pacynkami, pluszakami,
- 3) towarzyszenie dzieciom, kiedy coś ustalają między sobą,
- 4) rozmowy z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi,
- 5) wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą oraz personelem (zabawy w „telefon”, „przyjęcie”, „dom”),
- 6) towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie tego, co one robią,
- 7) dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie,
- 8) zachęcanie dzieci do aktywnego udziału we wspólnym czytaniu książek, słuchaniu tekstów, utworów,

- 9) kultywowanie rytuałów w ciągu dnia – czytania (ulubiona książka, ulubione rymowanki), zabaw muzyczno-ruchowych,
- 10) opowiadanie książek z obrazkami.

Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi sprawności fizycznej i sensorycznej u dzieci:

- 1) dbanie o organizację sali oraz przestrzeni na zewnątrz w taki sposób, żeby dzieci miały wiele okazji do ćwiczenia umiejętności ruchowych,
- 2) umożliwianie dzieciom codziennego kontaktu z materiałami dotyczącymi zmysłów czucia, smaku, zapachu, wzroku, słuchu, propriocepcji i równowagi,
- 3) zapewnienie dostępu do wody, piasku, ciastoliny, naturalnych materiałów o różnorodnej fakturze i zapachu, materiałów dźwiękowych,
- 4) dbanie o to, aby natężenie dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci,
- 5) zapewnianie w ciągu całego dnia różnorodnych aktywności sensorycznych stosownie do potrzeb dzieci (**uwaga:** planowanie doświadczeń sensorycznych powinno zagwarantować dzieciom czas na zaangażowanie się i dzielenie się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami z innymi),
- 6) wspieranie niemowlaków w nauce kontrolowania ruchu ciała, w nauce stania, czworakowania i chodzenia,
- 7) stwarzanie niemowlakom możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, także własnych rąk i nóg oraz twarzy,
- 8) stwarzanie niemowlakom możliwości eksplorowania przestrzeni przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których mają nowe wyzwania w dążeniu do interesujących je przedmiotów,
- 9) bawienie się z dziećmi w zabawy ruchowe, podążanie za tym, co robią dzieci (np. turlanie, czworakowanie),
- 10) zachowywanie czujności co do bezpieczeństwa dzieci, ale bez powstrzymywania ich przed podejmowaniem nowych zadań ruchowych,
- 11) umożliwianie dzieciom wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane.

Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi sprawności fizycznej i angażowaniu zmysłów u dzieci:

- 1) zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:
 - a) ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku,

- b) zabawy wodą, błotem, piaskiem,
 - c) malowanie rękami,
 - d) słuchanie i wydawanie dźwięków,
 - e) próbowanie ziół,
 - f) wąchanie kwiatów, roślin,
 - g) testowanie smaków;
- 2) zabawy wspierające rozwój motoryki małej:
- a) zabawa klockami,
 - b) wkładanie i wyjmowanie elementów z pojemników,
 - c) papier: chwytanie, darcie, składanie,
 - d) malowanie farbami; ciastolina, plastelina, ciasto: lepienie, wałkowanie,
 - e) przyczepianie i odczepianie,
 - f) włączanie przycisków;
- 3) ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:
- a) wspinanie się na kanapę z wykorzystaniem poduszek, krzesełek, mocnych pudeł,
 - b) chodzenie po śladzie,
 - c) samodzielne jedzenie,
 - d) malowanie,
 - e) mycie rąk,
 - f) sprzątanie zabawek do pudeł,
 - g) zabawy piłką – rzucanie, łapanie, turlanie.

Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi twórczej ekspresji dzieci:

- 1) wspieranie dzieci przez informacje zwrotne w czasie aktywności twórczych bez poprawiania ich i oceniania,
- 2) zapewnienie dzieciom czasu na szukanie kreatywnych rozwiązań w ciągu całego dnia,
- 3) stwarzanie dzieciom możliwości do kreatywnych działań konstrukcyjnych (klocki, pudła, pojemniki),
- 4) stwarzanie dzieciom okazji do tańczenia i śpiewania,
- 5) zapewnianie w ciągu całego dnia dostępu do różnorodnych materiałów plastycznych, takich jak: kartki, kredki, mazaki, plastelina, ciastolina, nożyczki (dla najstarszych dzieci), klej,
- 6) zapewnienie miejsca, w którym dzieci mogą swobodnie tworzyć,

- 7) umożliwienie dzieciom rysowania i malowania na pionowych płaszczyznach (co najmniej wielkości A3) na wysokości ich wzroku,
- 8) zapewnienie, żeby wśród materiałów do zajęć plastycznych dostępnych dla dzieci nie dominowały gotowe szablony (plansze, kolorowanki, karty do wypełniania),
- 9) w organizowanych zajęciach plastycznych unikanie sytuacji, w których cała grupa dzieci robi to samo,
- 10) koncentracja na procesie tworzenia, a nie na wyniku,
- 11) dostarczanie dzieciom możliwości obcowania ze sztuką (rzeźbą, malarstwem, rysunkami) o wysokiej jakości artystycznej.

§ 9

Środowisko edukacyjne

1. Bezpieczna i przyjazna przestrzeń

Przestrzeń w Miejskim Żłobku w Ostródzie jest dostosowana do wzrostu, możliwości i potrzeb dzieci w wieku od 1 do 3 lat. Meble są niskie, zaokrąglone, stabilne i dostępne dla dziecka bez pomocy dorosłych. Wszystkie materiały i wyposażenie spełniają normy bezpieczeństwa i higieny – zgodnie z przepisami sanitarnymi i BHP.

2. Zróżnicowane i rozwijające kąciki aktywności

Sala dzienna wyposażona jest w kąciki tematyczne, które wspierają rozwój dziecka przez zabawę:

Kącik konstrukcyjny – klocki, układanki, elementy do budowania;

Kącik kuchenny/domek – zabawki imitujące sprzęty domowe, naczynia, lalki;

Kącik książki – półeczka z książeczkami kartonowymi, sensorycznymi i tematycznymi;

Kącik muzyczny – instrumenty dziecięce, nagrania muzyczne;

Kącik plastyczny – kredki, pastele, farby, papier kolorowy, plastelina;.

3. Stały kontakt z naturą

Organizowane są codzienne spacerunki i zabawy na świeżym powietrzu – w ogrodzie placówki, na placu zabaw lub w otoczeniu przyrody (np. parki, łąki). Środowisko

edukacyjne wspiera rozwój postaw ekologicznych i świadomości przyrodniczej poprzez obserwację przyrody, sadzenie roślin, karmienie ptaków itp.

4. Przestrzeń zorganizowana rytmicznie i funkcjonalnie

Otoczenie dziecka wspiera przewidywalność, samodzielność i porządek:

Materiały są łatwo dostępne i ułożone w stałym miejscu.

Uporządkowana przestrzeń sprzyja samodzielnemu wyborowi aktywności.

Przestrzeń dzienna podzielona jest na strefy aktywności i odpoczynku (dywan do zabawy, strefa stolikowa, kącik wyciszenia).

5. Strefa wypoczynku

Dzieci korzystają z leżaczków lub łóżeczek, dostosowanych do ich wieku i potrzeb. W ciągu dnia zapewnia się ciszę, przytulne światło, muzykę relaksacyjną lub bajkę dźwiękową. Każde dziecko ma własne, oznaczone miejsce do odpoczynku.

6. Czystość, higiena i estetyka

Środowisko edukacyjne jest czyste, uporządkowane i estetyczne, co sprzyja dobremu samopoczuciu i bezpieczeństwu. W placówce znajdują się wydzielone strefy sanitarne (toalety dla dzieci, umywalki na wysokości dziecka, szafki na odzież). W sali panuje atmosfera spokoju, kolorystyka wewnątrz jest stonowana i przyjazna.

7. Otwartość na relacje społeczne

Środowisko sprzyja bliskim relacjom z dorosłymi i rówieśnikami – wspólne posiłki, wspólne zabawy, działania w małych grupach. Opiekunowie są stałą częścią otoczenia dziecka, zapewniając kontakt, wsparcie emocjonalne i bezpieczeństwo.

8. Przestrzeń wspierająca indywidualizację

Dziecko ma możliwość podejmowania własnych inicjatyw i działań w rytmie zgodnym z jego rozwojem. Otoczenie jest elastyczne – zmieniane sezonowo lub tematycznie, tak by odpowiadało aktualnym zainteresowaniom i możliwościom dzieci. Uwzględnia się różnorodność potrzeb rozwojowych, w tym dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

§ 10

Adaptacja

Cel adaptacji:

Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka w nowym środowisku. Budowanie zaufania między dzieckiem, rodzicem a opiekunem. Stopniowe wprowadzenie dziecka do samodzielnych aktywności w grupie. Wsparcie emocjonalne i komunikacja potrzeb dziecka.

Dzień 1 – Pierwsze spotkanie (ok. 1–2 godz.)

Obecność rodzica: pełna

Cele: Zapoznanie dziecka z salą, zabawkami i opiekunem. Budowanie poczucia bezpieczeństwa poprzez obecność rodzica.

Przebieg:

1. Powitanie i krótka rozmowa z rodzicem o zwyczajach dziecka.
2. Spacer po sali i placu zabaw, pokazanie miejsc do zabawy, odpoczynku, toalety.
3. Czas swobodnej zabawy z rodzicem obok.
4. Krótka wspólna aktywność: piosenka, układanka lub czytanie książki.
5. Podsumowanie dnia – rozmowa z rodzicem, obserwacje dziecka.

Dzień 2–3 – Pierwsze krótkie rozstania (ok. 1–2 godz.)

Obecność rodzica: obecny na początku, możliwe krótkie rozstanie i samodzielna aktywność dziecka.

Cele: Oswojenie dziecka z krótkimi rozstaniem. Obserwacja reakcji dziecka.

Przebieg:

1. Powitanie w sali, wspólna zabawa z rodzicem.
2. Rodzic wychodzi na kilka minut (np. 10–15 min), opiekun prowadzi zabawę.

3. Powrót rodzica i wspólne podsumowanie.
4. Stopniowe wydłużanie czasu samodzielności, jeśli dziecko jest spokojne.

Dzień 4–5 – Wydłużanie czasu samodzielności (ok. 2–3 godz.)

Obecność rodzica: w sali tylko na początku, odbiór po 2–3 godzinach

Cele: Wprowadzenie regularnych rytuałów przywitania i pożegnania. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w obecności opiekuna.

Przebieg:

1. Powitanie – rytuał: przytulenie, powitanie opiekuna.
2. Rodzic wychodzi, dziecko uczestniczy w zajęciach: zabawy sensoryczne, plastyczne, ruchowe.
3. Rodzic odbiera dziecko i krótka rozmowa z opiekunem o nastroju i aktywności dziecka.

Tydzień 2 – Samodzielne uczestnictwo (ok. 3–4 godz.)

Obecność rodzica: tylko przy odbiorze i ewentualnie przy przyprowadzeniu

Cele: Utrwalenie rytuałów i zasad grupy. Wzmacnianie samodzielności i poczucia przynależności.

Przebieg:

1. Powitanie dziecka: uścisk, krótka rozmowa, wspólna czynność (piosenka, układanka).
2. Rodzic wychodzi – dziecko bierze udział w planowanych aktywnościach.
3. Obserwacja zachowań: integracja z rówieśnikami, reakcje emocjonalne.
4. Podsumowanie dnia z rodzicem przy odbiorze dziecka.

Tydzień 3 – Pełny dzień adaptacyjny (ok. 4–6 godz.)

Obecność rodzica: ograniczona do przywitania i pożegnania

Cele: Utrwalenie samodzielności w codziennych sytuacjach.

Wprowadzenie w pełny rytm dnia żłobka.

Przebieg:

1. Stałe rytuały: przywitanie, zajęcia, posiłki, odpoczynek.
2. Stopniowe włączenie dziecka w grupowe zabawy i zajęcia edukacyjne.
3. Odbiór: omówienie dnia, pozytywne wzmocnienie samodzielnych sukcesów.

Dodatkowe zalecenia dla rodzica i opiekuna:

Stażość opiekuna: jedno lub dwóch stałych opiekunów wspiera dziecko w adaptacji.

Obserwacja nastroju: notowanie reakcji dziecka, potrzeb i postępów.

Elastyczność: harmonogram dostosowywany indywidualnie – każde dziecko adaptuje się w innym tempie.

Wzmocnienie emocjonalne: pochwały za samodzielność, zapewnianie bliskości w trudnych chwilach.

Komunikacja z rodzicem: codzienny krótki raport – zdjęcie, opis aktywności, nastroju, potrzeby.

Proces adaptacji odbywa się w obecności rodziców/opiekunów, stopniowo, zgodnie z potrzebami dziecka.

Placówka tworzy indywidualne plany adaptacyjne, umożliwiające dziecku stopniowe wejście w nowe środowisko.

§ 11

Współpraca z rodziną

- Codzienna wymiana informacji z rodzicami.
- Regularne spotkania informacyjne i konsultacje.
- Zapraszanie rodziców do udziału w działaniach grupowych.
- Uwzględnianie opinii i spostrzeżeń rodziców w planowaniu działań.

§ 12

Monitorowanie i ewaluacja

Raz do roku przeprowadzana jest analiza skuteczności działań OWE. Ocenie podlega m.in. rozwój dzieci, zadowolenie rodziców i jakość relacji w grupie.

§ 13

Informacje uzupełniające

1. Zasady bieżącej komunikacji z rodzicami: komunikacja odbywa się codziennie podczas przyprowadzania i odbierania dziecka, a także za pośrednictwem e-maila i telefonicznie. Regularnie organizowane są zebrania oraz spotkania indywidualne z opiekunami dzieci.
2. System zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców: w placówce obowiązuje skrzynka kontaktowa dla rodziców oraz możliwość składania uwag bezpośrednio do właściciela. Każde zgłoszenie jest odnotowywane i analizowane, a odpowiedzi udzielane są ustnie lub pisemnie w terminie do 7 dni roboczych.

§ 14

Postanowienia końcowe

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny został zatwierdzony przez podmiot prowadzący instytucję opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 lub podmiot zatrudniający dziennego opiekuna lub dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek i zaczyna obowiązywać na mocy rozporządzenia.